

KOMMENTAR

Så fantastisk at det må sjekkes

Det er bra at lederen for Stortingets kontrollutvalg for de hemmelige tjenester tar påstandene fra Oddmund Hammerstad med det alvor han gjør.

Troverdigheten til den tidligere statssekretæren ble neppe styrket i går, men hans påstander var likevel så alvorlige at det ville være uansvarlig bare å overse dem. Det ville i tillegg forsterke Hammerstads og andres oppfatning av at deres kritikk av de hemmelige tjenester stort sett blir ufarliggjort ved latterliggjøring.

Hammerstad la nemlig for dagen en del holdninger som tyder på at han i spørsmålet om illegale etterretningsgrupper oppfatter de fleste motargumenter som en bekreftelse på at han har rett. Årsaken til at ingen tror på ham er bare at han kjemper i mot meget sterke grupper som «hver dag lever i klandestine miljøer», og i kontakt med CIA, NSA og alle andre allierte etterrettingsorganisasjoner.

Utfra det Hammerstad sa i går er det mulig han tror at Aftenpostens leder i dag er kommet til etter kontakt med E-tjenestens grå eminense Trond Johansen. Han er lite åpen for at Aftenposten faktisk helt på egen hånd kan ha kommet til at hans opptreden i Lundhøringene ikke bør tillegges vekt.

Tilsvarende virker det noe forunderlig når Hammerstad påstår at Per Ditlev-Simonsen «hadde fått beskjed» om å være uenig med ham når det gjelder Karstad-utvalgets rapport. Vi fikk aldri vite hvem som ga beskjeden, men det var vel Trond Johansen og hans menn.

De har jo også kontrollen over den gamle teletekniker Asbjørn Mathisen, som nå sitter i Frimurerlosjen der også Stortingets sikkerhetssjef Gerrit Løberg er medlem. Derfor bør Stortinget passe på sin egen sikkerhet.

Påstandene blir rett og slett for sterke. Når attpåtil Einar Førdes påståtte Moskvatur med Trond Johansen høyst sannsynlig viser seg å være oppspinn, tærer det på Hammerstads troverdighet.

Likevel. Det dreier seg om en mann som har bedre forutsetninger enn de aller fleste for å snakke om disse spørsmålene. Selv om han i går understreket at han snakker på egne vegne, representerer han også en liten gruppe som gjennom svært mange år har hatt alvorlige mistanker om politisk misbruk av etterretningstjenesten.

Da er det bra at utvalgsleder Per N. Hagen, tar påstandene alvorlig. Han kan ikke foreta den historiske granskningen Hammerstad nok kunne tenke seg, men vi skal absolutt ikke se bort fra at han og hans utvalg kan komme over ting ved dagens militære etterretningstjeneste som ikke er som det burde være.

Det kan i så fall åpne veien for nye historiske granskninger. For det er viktig å være klar over at Lund-kommisjonen bare lette etter ulovlig hemmelig virksomhet. Det er, i det minste i teorien, mulig at vi her i landet har hatt hemmelige militære grupper som ut fra dagens standarder oppfattes som udemokratiske og irregulære, men som likevel ikke var i strid med de instruksene og det regelverket Lund-kommisjonen målte dem opp mot.

Aslak
Bonde